

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„OBRTNI VESTNIK“
izhaja mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu ter
stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna številka Din 2.—

Oficijelno glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani« in »Splošne zveze
obrnih zadrug v Mariboru« ter slovenskih obrtnih društev v Sloveniji

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici
podružnici v Ljubljani 10.860

XI. letnik.

V Ljubljani, dne 1. marca 1928.

Št. 5.

Dosedanji in novi davki.

Predavanje gosp. Zdravca na gospodarskem shodu v Središču
po referatu zborničnega konzulenta gosp. Zagarja.

Izenačenje neposrednih davkov sloni na do-
ločbi ustave, ki se glasi:

Davčna dolžnost je splošna in vse državne dav-
ščine so enake za vso državo. Dolga leta se je vlada
bavila na pritisk tako zvanih prečanskih pokrajin
s tem vprašanjem, toda šele zadnji zakonski pred-
logi so prodrli. V naslednjem se hočem potruditi,
da vam podam kot lajik kolikor toliko pregledno
sliko o dosedanjih davkih in dajatvah ter o novih
davčnih predpisih, da iz primerjalnih števil
razvidite, v koliko smo glede posameznih davčnih
vrst na boljšem, odnosno na slabšem. Moj referat
sem prikoval maloobrnitiškim razmeram primerno,
zato naj se me, če je kdo v teh stvareh bolj poučen
kot jaz, preostro ne kritizira.

Predvsem bodi povedano, da z uveljavljenjem
novega zakona o d a d e pobiranje invalidskega
davka in komorne doklade, nadalje odpade pobi-
ranje državnih pribitkov, to je tako zvanega edin-
stvenega državnega pribitka ter linearnega po-
viška, ki je posebno v zemljiškem davku zelo visok
(500 %), ki pa tudi pri drugih davčnih vrstah
znaša precejšnjo obremenitev.

I.

Začnem z najbolj znanim, to je z zemljiškim
davkom. Ta davek se je odmerjal do sedaj na pod-
lagi čistega katastralnega donosa, ki ga imate vpis-
anega v Vaših zemljiško-posestnih polah.

20 % katastralnega čistega donosa, to-
rej od vsakega 100 kron, odnosno
100 Din Din 20.—
prištevisi 150 % ni državni pribitek . . . Din 30.—
nadalje petkratni povešek teh o b e h Din 250.—
končno pripadajoča invalidnina in ko-
mornina Din 18.—
znaša skupaj . . . Din 318.—

tako, da ste torej plačevali do sedaj od vsakega
100 kron, odnosno 100 Din katastralnega čistega
donosa 318 Din državnega davka (zemljarine).

Ponavljam kot primer:

od 30.— Din 93.— Din
od 51.— Din 162.— Din
od 100.— Din 318.— Din
od 200.— Din 636.— Din
od 400.— Din 1272.— Din
od 600.— Din 1908.— Din

in tako dalje.

Pri določevanju n o v e g a davka ostane kot merilo
katastralni čisti donos, ki se pa pomnoži s številom
10 do 15 in naj se na tak način dobi čista donosna
vrednost dotičnega zemljišča. Od te donosne vred-
nosti se bo plačevalo 12 % davka.

To določevanje bodo oskrbovali tako zvani
davčni odbori, v katerih pa bodo imeli po doseda-
njih predlogih davkoplačevalci večino.

Uvodoma smo rekli, da odpade dohodarina. Po
osnovanem načelu 12 % bi plačal torej mali kmet
od donosa svojega zemljišča ravno tako 12 % kakor
veleposestnik itd. To bi bilo krivično in se je zato
vlada odločila, vpeljati tako zvani dopolnilni davek
v obliki progresivne doklade. Do 500 Din katastral-
nega donosa ni doklad, šele potem začnejo do-
klade, ki znašajo od:

500 do 1000 Din 2 %
1000 do 2000 Din 3 %
2000 do 3000 Din 4 %
3000 do 4000 Din 5 %

4000 do 5000 Din 6 %
5000 do 6000 Din 7 %
itd. do 10.000 Din, preko 10.000 Din pa 12 %.

Ozira se se na prejšnji primer recimo da znaša:

Katastralni čisti donos glasom pole Din	Pomnožen desetkrat Din	12 % ni davek Din	Dopolnilni davek progresivno Din	Skupaj (novi davek) Din	Dosedanji davek Din
30.—	300.—	36.—	do 500 prost	36.—	93.—
51.—	510.—	61.20	2 % 10.20	71.40	162.—
100.—	1.000.—	120.—	3 % 30.—	150.—	318.—
200.—	2.000.—	240.—	4 % 80.—	320.—	636.—
400.—	4.000.—	48.—	6 % 240.—	720.—	1.272.—
600.—	6.000.—	720.—	8 % 480.—	1.200.—	1.908.—

Pri 15 % nem povišku sorazmerno več.

Zemljiški davek bo torej pri malih in srednjih
posesnikih znatno nižji kakor je bil doslej.

Pripominjam k temu samo, da se na dopolnilni
davek ne smejo pobirati n o b e n e a v t o n o m n e
d o k l a d e, ali z drugimi besedami, da se avto-
nomne doklade, to so oblastne, okrajne in občin-
ske, smejo pobirati edino le na 12 odstotni
osnovni davek.

II.

Manj važen je tako zvani hišni davek ali, kakor
smo ga doslej imenovali, hišno-razredni davek. Ta
davek se plačuje na deželi po številu stanovanjskih
prostorov in po zelo zmerni tarifi, to je na primer:

od enega prostora Din 4-96
od dveh prostorov Din 6-63
od treh prostorov Din 8-28

Kmetske hiše na deželi bodo tega davka odslej
popolnoma oproščene, a od hiš ostalih slojev se
bo plačevalo po posebni ocenitvi, za kakšno najem-
nino bi se lahko dale njihove hiše v najem, torej:
hišno-najemninski davek.

Na primer:

Kmeta gg. Jurij P. in Jakob K. tega davka ne
bosta plačevala. Plačevala pa bosta ta davek rav-
natelj g. Anton K. in obrtnik g. Franjo M., in sicer
kot najemninski davek. To je krivično. K temu na-
jemninskemu davku se kesneje povrtno in videli
boste, da se je v tem primeru na račun n e k m e t-
s k i h slojev zgodila krivica. (Dalje prih.)

Kaj mora znati slovenski obrtnik o zavarovanju.

Temelj pridobivanja in stvaritve imetja je šted-
nja in zavarovanje predstavlja zaščito že pridob-
ljene imovine. Štednja in zavarovanje sta glavna
temelja narodnega gospodarstva.

Pri velikih kulturnih narodih je zavarovalna
stroka razvita tako, da se more zavarovati vse, kar
je človeštvo ustvarilo s svojim razumom in kar mu
je darovala priroda, in to proti vsem nesrečam in
nezgodam, bodisi, da prihajajo iste od človeške
roke ali od narave same. Pri nas je zavarovalna
stroka omejena samo na nekoliko primerov, temu
pa ni majhen vzrok v tem, ker naši ljudje še vedno
gledajo z nezaupnim očesom v zavarovanje ali pa
vsaj z nezadostnim razumevanjem. Zato je vse-
kaj potrebno, da je slovenski obrtnik opozorjen
tako na velevažno štedenje gotovine kakor tudi,
da je potrebno poučen o važnosti zavarovanja.

Če je komu potrebno zavarovanje, je to vse-
kakor velevažno za obrtnika in industrijca, in to ne
samo zaradi njega samega, temveč zaradi sploš-
nega narodnega blagostanja. Mali in srednji obrt-

nik sta glavni stebri gospodarstva in blagostanja
širših narodnih slojev, in to zlasti zaradi tega, ker
je naš obrt z malimi izjemami v rokah domačega
ljudstva. Obrtnika in njegovo rodbino more nepri-
čakovano zadeti nepravilna in nesreča najrazličnejše
vrste in razpoložljiva sredstva obrtnika največkrat
niso zadostna, da nudijo kritje za nastalo nezgodo
ali nesrečo. Takim okoliščinam se obrtnik izogne,
če je pravilno in zadostno zavarovan.

Ako zgori obrtniku z dolgoletnim delom in
muko pridobljeno imetje, hiša, delavnica, pohoštvo
in drugo, če umre obrtnik in ne zapusti imetja, ki
bi vzdrževalo, v vseh takih primerih najde obrtnik,
odnosno njegovi dediči, kritje edinole v zadost-
nem zavarovanju, ki mu nudi pomoč, rešitev in
obstoj nadaljnjega obratovanja.

Kakor vsakemu drugemu človeku, preti tudi
obrniku vsakodnevna nevarnost požara, telesne
nezgode, nesposobnosti za delo kakor tudi nepri-
čakovana smrt. Za vse te primere pa se more obrt-
nik zavarovati tako v svojo lastno korist kakor
tudi v interesu svoje rodbine. Glede na predmet in
način, kako se želi skleniti zavarovanje, je treba
ločiti tako zvana elementarna zavarovanja od živ-
ljenskih zavarovanj.

V vrsto elementarnega zavarovanja spadajo za
našega obrtnika sledeči načini zavarovanja: požar-
no zavarovanje, zavarovanje proti vlomski tatvini,
zavarovanje za škode na transportu, zavarovanje
proti telesnim nezgodam kakor tudi zavarovanje
zakonite dolžnosti jamstva. Tudi je važno, da je
zavarovanje za vsakega obrtnika prepotrebno in
obvezno, ako hoče za svoje nepremičnine dobiti
pri kakem denarnem zavodu hipotekno posojilo.

Življenska zavarovanja se morejo skleniti na
doživetje ali za primer smrti, tudi na oboje skupno,
na eno osebo, na vzajemno zavarovanje (mož in
žena) ali pa tudi na korporativno zavarovanje po
najrazličnejših kombinacijah, da si more obrtnik
izbrati način, ki najbolje odgovarja njegovim ose-
bnim prilikam in željam. Življenska polica je vred-
nostni papir, na katerega zavarovalnica sama do-
voljuje posojilo in služi polica tudi za kritje po-
sajla. Življensko zavarovanje je v mnogem pogledu
slično načinu štednje, vendar je med hranilnico
in življensko polico velika razlika, ker nudi živ-
ljenska polica mnogo prednosti.

Pri štedenju človek nikdar ne ve, kako dolgo
mu bo mogoče štediti, ker ga lahko dohiti primer
smrti, medtem ko pri življenskem zavarovanju
morejo ostati zavarovani obrtniki povsem mirni,
ker je vsa vsota, ki jo je obrtnik zavaroval sebi,
odnosno dedičem v korist, v celoti zavarovana že
s plačilom prvega plačanega obroka premije. Če
pa postane obrtniku nemogoče, plačevati premije,
more z malim odbitkom plačani znesek dvigniti,
odnosno sebi in svoji obitelji poskrbeti zavarovano
manjšo vsoto na določeni rok. Iz tega tedaj sledi,
da nima zavarovane nikdar zgube in da ni vpla-
čani denar zavržen.

Pri tej priliki pa moramo naše obrtništvo opo-
zoriti na jako važno okolnost, da ob priliki šted-
nje skrbno pazi, komu zaupa svoj prihranjeni
denar. Isto velja tudi za življensko zavarovanje,
pri čemur naj obrtnik gleda na to, kateri zavarov-
alnici zaupa svoj imetek v premičninah in ne-
premičninah, t. j. pri kateri zavarovalnici zavaruje.

Kadar se vloga gotovina v banko ali hranil-
nico, se mora gledati ne samo na višino obresti,
temveč mnogo bolj na to, ali je podana popolna
varnost naloženega denarja. Tudi pri zavarovanju
se ne sme ozirati morda na malenkostno razliko
v premiji (za požarna zavarovanja velja v naši
državi enoten cenik pri vseh zavarovalnicah), tem-
več je treba paziti na jamstvo, ki je nudi dotični

zavarovalni zavod za prevzeto obveznost. Omeniti je treba, da so se denarni zavodi v naši državi združili v tako zvani «Savez novčanih zavoda» in vse v naši državi obstoječe zavarovalnice v «Savez osiguravajućih društava» in obstoja kartel v pogledu višine obresti pri denarnih zavodih in kartel v pogledu višine premijskih postavk pri zavarovalnicah, da se s tem izključi nezdrava konkurenca in daje poslu solidno podlago. Zaradi tega imajo vsi močni in solidni zavodi ene in druge stroke enake poslovne pogoje in se more zaradi tega z gotovostjo trditi, da se samo močna, solidna in zaupanja vredna denarna in zavarovalna društva strogo drže predpisanih pogojev glede višine obresti in premijskih postavk. Poleg tega je gospodarska kriza že temeljito očistila vse slabe in nezdrave izrastke, ki so se pojavili v povojni dobi na telesu našega narodnega gospodarstva, in je le želeči, da bi vsi ti nedostatki čimprej in končno izginili.

Institucije, ki so nastale v času konjunktur in inflacije in so bile ustvarjene z reklamo, nezdravimi metodami, izginjajo druga za drugo. Zato ne sme pošten slovenski obrtnik nikdar dovoliti, da je v sramoto sebi in svojim otrokom s svojim lastnim krvavo zasluženim denarjem podpiral tuj kapital, ki odhaja v inozemstvo, če pa že ostane v naši državi, se pa dela s tem denarjem samo za interese tujcev, v vsakem pogledu pa proti našim narodnim interesom. To so črvi v našem telesu, ki jih sami prostovoljno gojimo. Zato je potrebno, da naš obrtnik pravočasno odpre oči in da strogo pazi, s kakimi zavodi stopa v poslovno zvezo, kar velja zlasti v primeru, ko imamo v naši državi dovolj domačih, močnih in solidnih podjetij, denarnih zavodov in zavarovalnic, ki nudijo brez dvoma enako dobre pogoje in garancije kot inozemska podjetja. Tako postopanje neizprosno zahteva naš narodni ponos in interes, zato ne pošiljajmo svojega denarja v tujino, ko ga lahko v domovini naložimo v svojo in vsega naroda korist.

Privatni izpiti na obrtno-nadaljevalnih šolah.

Veliki župan mariborske oblasti je z razpisom z dne 27. januarja 1928., O. br. 360/1, na podlagi neke odločbe ministrstva za trgovino in industrijo odredil, da se sme odslej v izjemnih in opravičenih primerih dovoljevati polaganje izpita čez predmete obrtnonadaljevalnih šol osebam, katere niso imele prilike obiskovati obrtnonadaljevalnega pouka v času učnega razmerja. V to svrhu mora prosilec vložiti s 5 Din kolkovano in utemeljeno prošnjo za pripustitev k izpitu čez predmete obrtnonadaljevalne šole na velikega župana in prošnji priložiti takso za rešitev v znesku 20 Din. V odloku, s katerim se prošnji ugotovi, določi veliki župan obenem tudi šolo, na kateri se mora polagati izpit, na kar vodstvo dotične šole sporazumno s kandidatom določi izpitni termin. Pismeni izpit ne sme trajati nad 4 ure, ustni pa ne nad 1 uro. Vsak kandidat mora pred izpitom donesti šolskemu vodstvu kolek za 40 Din za izpitni zapisnik in kolek za 20 Din za izpričevalo ter položiti izpitno takso v iznosu 40 Din od vsake ure izpita za vodjo šole in učitelja, ki izprašuje. Na izdanem izpričevalu bo šolsko vodstvo navedlo tudi odlok, s katerim je bil kandidat pripuščten k privatnemu izpitu.

Ta odredba velja tako za splošne kakor tudi za strokovnonadaljevalne šole in je izdana predvsem v interesu nižjih javnih nameštencev, ki taka izpričevala pogosto rabijo zaradi ugodnejšega napredovanja v službi. Važna je pa tudi za obrtni naraščaj, ker se namerava nastop obrta v bodoče vezati tudi na dokaz uspešno dovršene obrtnonadaljevalne šole. Vendar se pa k privatnemu izpitu ne bodo pripuščale take osebe, katere so imele priliko, obiskovati nadaljevalni pouk, pa so to brez opravičljivega razloga opustile. Zaradi tega bodo prosilci v teh primerih morali svoje prošnje utemeljiti z navedbo zadržkov, zaradi katerih jim ni bilo mogoče obiskovati nadaljevalnega pouka tekom učne dobe.

Proslava 25 letnice Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani bo praznovala dne 19. marca t. l. svoj veliki praznik, svoj jubilej, 25letnico svojega obstoja. Poglejmo obrtniško organizacijo pred 25 leti, kako je bila šibka, brez zanosa in veljave! Bili so tedaj časi, ko obrtnik

ni smel govoriti; skrbno se je moral ogibati vsakega organizatoričnega delovanja. Le malo smo imeli tedaj obrtnih zadrug in še te so vsake za sebe životarile. O enotnem, smotrenem obrtniškem gibanju tedaj ni bilo govora. Vedno težji časi so prihajali za obrtništvo in tedaj je pričel tudi obrtnik dvigati glavo in spoznavati, da je v združitvi in solidarnosti njegova moč, njegov ugled in njegova bodočnost.

Leta 1903. se je v Ljubljani skromno in tiho vsejalo seme, iz katerega naj bi zrastle močno, viharjem kljubujoče drevo, okoli katerega naj bi se zbirale zadrug. Ustanovila se je Zveza zadrug za bivšo Kranjsko z namenom, da budi med obrtništvo stanovsko zavest, da združi zadrug v eno celoto in ustvari s tem med obrtništvo gibanje, ki bo branilo gospodarske, socialne in kulturne interese.

Koliko je danes zadrug, ki so se ustanovile s sodelovanjem in pomočjo zveze! Prav vse pa so se že obračale nanjo za nasvete in pojasnila. In iz majhnih početkov se je razvila zveza v važen faktor — lahko rečemo, v predstavnico obrtništva v ljubljanski oblasti, saj šteje od 79 v ljubljanski oblasti obstoječih zadrug 59 za svoje članice.

Kako se potem obrtništvo Slovenije ne bi radovalo jubileja svoje matice, ki ima za seboj 25 let organizatoričnega dela in borb za obrtniške interese!

Načelstvo Zveze obrtnih zadrug si usoja zaradi tega vse obrtništvo širom Slovenije obvestiti, da bo proslavilo jubilej na slavnostni način

na obrtniški praznik dne 19. marca t. l.

PROGRAM PROSLAVE:

I. Na predvečer proslave, to je v nedeljo dne 18. marca t. l. se bo vršil v dvorani Kazine družabni večer, brez vstopnine. Prireditelj bo imela tudi namen, da se obrtniški zastopniki in obrtništvo med seboj spoznajo, zato vabimo vse obrtništvo, da se udeleži v čim večjem številu tudi družabnega večera.

II. Na dan proslave, 19. marca, se bo vršilo dopoldne slavnostno zborovanje, na katerega vabi načelstvo vse obrtništvo Slovenije. Kraj in čas zborovanja bomo pravočasno sporočili.

III. Ker se bodo udeležili proslave gotovo zastopniki vseh obrtniških organizacij v Sloveniji in zastopniki obrtništva iz drugih pokrajin države, bo priredilo načelstvo Zveze 19. marca opoldne skupno kosilo v dvorani Kazine.

Vsaka zadruga in vsako obrtno društvo naj bosta pri skupnem kosilu zastopana vsaj po dveh svojih članih. Prijavi pa se za skupno kosilo lahko vsak obrtnik.

Ker pa Zveza obrtnih zadrug sama ne zmore vseh stroškov za skupno kosilo, morajo stroške za svoje delegate nositi zadrug in obrtna društva sama. Krepko, zadostno kosilo bo stalo 66 Din za osebo, brez pijače.

Da bo Zvezi mogoče pravočasno in v redu izvršiti vse predpriprave za proslavo, vljudno prosimo, da vsak, ki se namerava udeležiti proslave, to takoj sporoči po dopisnici. Istotako naj zadrug in obrtna društva do 8. marca t. l. sporoče, kdo se bo v imenu zadrug ali obrtnega društva udeležil proslave. Zadrug in obrtna društva naj do tega roka sporoče tudi, če se proslave ne bodo udeležile.

Da na dan proslave ne bo ovir zaradi skupnega kosila, naprošamo zadrug in obrtna društva, da zanesljivo do 8. marca t. l. sporočijo na tiskovini, ki smo jo jim poslali, ime in priimek zastopnikov, ki se bodo udeležili skupnega kosila. Obenem naprošamo zadrug in obrtna društva, da za svoje zastopnike pošljejo zanesljivo do dne 12. marca t. l. za kosilo odpadajoče zneske (po 66 Din za osebo) po poštni položnici, ki so jo prejeli.

Ker se bo predvidevno že 18. marca zbralo v Ljubljani mnogo obrtništva, naj zadrug in obrtna društva do 8. marca sporoče, če želijo, da se zastopnikom preskrbe prenočišča. Istotako naj vsak, ki se bo udeležil tudi pozdravnega večera dne 18. marca, sporoči, če želi, da se mu preskrbi prenočišče.

Dne 18. in 19. marca naj se zbere v Ljubljani kar največ obrtništva iz vse Slovenije, da bo skupno praznovalo ne le proslavo Zveze obrtnih zadrug, temveč tudi svoj obrtniški praznik.

Parola vsega obrtništva naj bo: 18. in 19. marca v Ljubljano.

Zbor delničarjev Državne obrtne banke v Beogradu.

Zanatska banka Kralj. S. H. S. A. D. v Beogradu bo imela v nedeljo dne 25. marca 1928. ob 9. uri dopoldne v dvorani Kola Srpskih sestara, Frankopanova ulica št. 11 v Beogradu, prvi redni zbor svojih delničarjev z naslednjim dnevnim redom:

1. Volitev zapisnikarja, treh skrutinatorjev in treh overovateljev zapisnika zbora.
2. Poročilo upravnega odbora o delovanju banke in predložitev računov za leto 1927.
3. Poročilo nadzornega odbora za leto 1927.
4. Odobrenje bilance in delovanja upravnega in nadzornega odbora za leto 1927.
5. Predlog o uporabi čistega dobička.
6. Volitev šestih članov upravnega odbora in dveh članov poslovnega odbora Glavne podružnice v Zagrebu na mesta odstopivših članov.
7. Reševanje morebitnih predlogov v zmislu člena 28. bančnih pravil.

Delničarji, ki se žele udeležiti tega zbora, morajo deponirati svoje začasne delnice najmanj sedem dni pred vršitvijo zbora v zmislu člena 24. bankinih pravil ali pri blagajni centrale Zanatske banke S. H. S. A. D. ali pa pri blagajni Glavne podružnice v Zagrebu, Baruna Jelačića ulica št. 2.

Obenem se opozarja delničarji Zanatske banke Kralj. S. H. S. A. D., da delnic za udeležbo na zboru delničarjev 25. marca t. l. ni treba deponirati osebno, marveč lahko pošljejo delnice tudi po pošti centrali ali pa Glavni podružnici Zanatske banke Kralj. S. H. S. A. D. V zameno za delnice dobijo vstopnice na zbor v zmislu člena 25. bankinih pravil. Da se odtegnejo stroškom, morejo delničarji iz enega kraja, ki se žele udeležiti zbora, poslati svoje začasne delnice ali osebno ali pa po pooblaščenju skupno v enem zavoju, vendar pa mora prejeti centrala ali glavna podružnica začasne delnice vsaj sedem dni pred zborom delničarjev.

Obrtniška „Samopomoč“ Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru.

Dne 12. decembra 1927. je umrl Josip Širnik, mizarški mojster v Farni vasi št. 17, pošta Prevalje. Dne 31. decembra 1927. je umrl Ivan Korun, preužitkar v Zaklu-Gomilsko. Dne 17. januarja 1928. je umrla Marija Gajšek, mizarjeva soproga v Spodnjih Poljčanah. Torej smo izplačali do sedaj podpornino v 14 primerih. Za enega se podpornina še ni izplačala, ker manjkajo neke formalnosti. Izplačalo se je zaradi teh smrtnih primerov:

1. Štefanija Doličič, umrla 10. aprila 1927.
2. Ivan Črešnik, umrl 16. aprila 1927.
3. Elizabeta Glaser, umrla 21. maja 1927.
4. Franc Fijan, umrl 29. junija 1927.
5. Katarina Löschner, umrla 30. julija 1927.
6. Karel Rek, umrl 22. avgusta 1927.
7. Alojz Berlisg, umrl 9. septembra 1927.
8. Martin Pečovnik, umrl 9. septembra 1927.
9. Emil Rektožik, umrl 8. oktobra 1927.
10. Franc Schell, umrl 14. oktobra 1927.
11. Simon Večko, umrl 16. oktobra 1927.
12. Franc Tajšek, umrl 17. oktobra 1927.
13. Josip Širnik, umrl 12. decembra 1927.
14. Ivan Korun, umrl 31. decembra 1927.
15. Marija Gajšek, umrla 17. januarja 1928.

1.) Člani obrtniške Samopomoči so plačali do sedaj le za 10 smrtnih primerov in tudi to ne vsi, kar blagovolite posneti iz tega dopisa.

Zaradi tega je vodstvo razposlalo na vse članstvo položnice za plačanje podpornine za 5 zadnjih primerov in za zaostanke, ki še niso plačani.

2.) Na obnem zboru obrtniške Samopomoči se je tudi sklenilo, da se bo moralo vračunati za poštino pri vsakem smrtnem primeru še po en dinar, tako da se mora sedaj plačati pri teh petih odplačilih v naprej še po 5 Din za poštino.

Zato Vas ponovno poziva odbor obrtniške Samopomoči, da nakažete na Vas pripadli obrok 5 krat 5 in 5 je 30 Din in zaostanek po priloženi položnici, ker drugače bi odbor Samopomoči ne mogel izplačati za prihodnji smrtni primer podpore. Kakšni vtis bi to napravilo, naj si vsak sam misli.

Zanašamo se na Vašo samozavest in pričakujemo z obratno pošto obvestila o poravnavi častne dolžnosti.

Odbor obrtniške Samopomoči.

Kmalu po ustanovitvi obrtniške Samopomoči za mariborsko oblast v Mariboru je umrla najmlajša članica, 21letna Štefanija Doličič. Dne 22. februarja 1928. je pa šel njen oče za njo. V teku 10 mesecev sta torej umrli dva člana ene družine. Zapustila sta svojo ženo, oziroma svojo mater, in sta se preselila tja, kjer ni več trpljenja. Sedaj vidite, cenjeni člani, kako je potrebna obrtniška Samopomoč. Če bi ta nesrečna družina ne bila članica obrtniške Samopomoči, v kakšne plačilne težkoče bi zagazila, ker dva mrliča imeti v teku 10 mesecev, ni malenkost. Za umrlo hčerko Štefanijo Doličič se je tedaj izplačalo polno vsoto od vseh včlanjenih članov, kar pa sedaj ne bo mogoče, ker velika večina članov ni še plačala obljubljenih članarine. Kako naj sedaj stopimo pred to vdovo, našo članico, ki je redno spolnjevala svoje dolžnosti napram obrtniški Samopomoči, dobila pa bo samo malenkost. Obrtniška Samopomoč je že izplačala za 15 primerov, plačano pa še ni dobila za 10 primerov. Torej opozarjamo vse one, ki še niso storili svoje obveznosti, da to čimprej store, da more obrtniška Samopomoč izvrševati svoje dolžnosti. Ne ve se, če ne boš morda jutri tudi Ti potreboval pomoči in boš videl, kako dobrodošla Ti bo pomoč Tvojih tovarišev. Pričakujemo, da stori vsak svojo dolžnost in nakaže vse svoje zaostanke.

Obrtniška „Samopomoč“ Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Dodatno k naši prvi okrožnici javljamo še sledeče smrtne primere:

44. Dne 27. januarja 1928.: Nagode Marija, Hote-drščica.
45. Dne 2. februarja 1928.: Urbančič Valentin, Ljubljana.
46. Dne 4. februarja 1928.: Nežič Marija, Ljubljana.
47. Dne 4. februarja 1928.: Medic Marijana, Ljubljana.

Torej 4 smrtne primere po 5 Din je 20 Din.

Okrožnico dobi vsak posamezen član še posebej.

Iz organizacij.

Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru. Dne 20. februarja t. l. se je vršila redna seja Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru v zvezni pisarni v Narodnem domu. Udeležili so se je obrtni nadzornik g. Ig. Založnik, predsednik Splošne zveze g. Fr. Bureš, podpredsednik g. J. Zadravec in gg. Miho Lešnik, Potočnik, Jernej Golčer, Jakob Volk, F. Rebernik in Fr. Kumerc. — Predsednik tovariš Bureš je pozdravil navzoče in prešel po prečitanih zapisnika k dnevnemu redu. Prva točka je bila spregled dveh primerov usposobljenosti, kar se pa prosilcem ni moglo ugoditi, ker ni uradno dokazano, da sta izvršila pravilno učno razmerje in tudi ne pomočniške dobe. Pri drugi točki je zveza razpravljala, ali naj bi se za metrični kvintal, odnosno za 100 kg uvedlo v mednarodnem trgovinskem prometu enoten naziv metrični kvintal ali metrokvintal in se je sklenilo predlagati, da če nima naziv kvintal še kakega drugega pomena kakor pa samo 100 kg, naj bi se uvedel enoten naziv kvintal, drugače naj bi se ime glasilo metro kvintal. Nato se je razpravljalo o pregledovanju trgovskih in obrtnih obratov po organih finančne kontrole. Sklenilo se je, da se članice zveze opozori na določila člena 43. taksnega zakona in člena 43. pravilnika k temu zakonu, po katerih sme občasne preglede po organih finančne kontrole odrediti samo Generalna direkcija davkov ali sama ali pa na predlog drugih oblastev. Kdor hoče izvesti občasen pregled, mora imeti za to poslovanje izrecen nalog Generalne direkcije davkov. Ako tega naloga nima, se mu sme zabraniti pregled brez vsakih posledic. Razpravljalo se je o združnem članstvu trgovinskih vrtnarjev. Nato je prišla na vrsto prošnja za dispenco za kleparski obrt. Prošilec je iz ključavničarske stroke. Ker ni bilo povišja po obrtnem redu, da se mu dokaz usposobljenosti spregleda in pa ker tudi ni krajevne potrebe, je bila prošnja za dispenco zavrnjena. Kot posebna točka je bila sprememba pravil zadrug izvožkov za mariborsko oblast. Sklenilo se je, da je naziv Pravila zadrug postrežnih obrtov za mariborsko oblast popolnoma primeren in naj se včlanijo v to zadrugo te-le stroke: izvožki, postrežki, prevozniki oseb

in tovorov z avtomobili, brodniki, obrti mestnih tehtnic in katerikoli drugi prosti in koncesionirani obrt, ki ne spada v vrsto produkcijskih ali trgovinskih obrtov in ni že uvrščen v kaki strokovni ali sorodni strokovni zadrugi, samostojno ali kot zakupniki, kot člani in njihovi pomožni delavci kot pripadniki. Zveza je bila obveščena potom velikega župana mariborske oblasti, da se je dovolila ustanovitev sodarske zadruga za Maribor, levi in desni breg, za Ptuj, Celje, Slovenjgradec in Prevalje. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je opozorila Zvezo v zmislu ministrske naredbe, da se prepoveduje sprejemanje vajencev v učno razmerje, ki niso pismeni. Zveza je sklenila o tem obvestiti svoje članice. Zvezno načelstvo je tudi na tej seji obravnavalo vprašanje, ali je umestno, da se veže vstop obrtniških vajencev v učno razmerje na gotovo maksimalno starost. Starejše osebe med 20. in 40. leti se prijavljajo k rokodelskim obrtom; ker pa to ni v interesu tega, da bi dobili dober naraščaj, ker tak po navadi ni dober, je Zveza podvzela korake pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da posreduje pri velikih županih ljubljanske in mariborske oblasti, da se bodo v bodoče pripuščale tozadevne določbe združnih pravil. — Nadalje je Zveza na vabilo Zbornice razmotrivala glede stavbnega obrta z omejeno koncesijo. Zveza je svoje sklepe predložila Zbornici, posebno pa je poudarjala, da je ona sploh proti izdaji omejenih koncesij. Pretresalo se je tudi prošnjo neke oblačilne zadruga, da bi naj Zveza priporočala drugim oblačilnim strokam, da naj se vpelje štiriletna učna doba. Sklenilo se je, poučiti vse članice v zmislu § 18. a obrtnega reda. Zbornica je povabila Zvezo, naj se izjavi, če je izdelovanje čevljev iz platna, sukna, brez podplatov in brez usnja, prost obrt in če se mora izdati za to obrtni list. Sklenilo se je poročati, da zastopa Zveza stališče, da je izdelovanje šivanih otroških čevljev domač prost obrt (Hausgewerbe), ki ne potrebuje nobenega pridobitnega znanja in ročnosti in se vrši brez vsake mere. Zaradi tega ne potrebuje nobenega obrtnega lista. Zveza se je morala izjaviti Zbornici glede komisije za strokovne preizkušnje invalidov. Zveza je sklenila, naj Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani predlaga, da se izvršujejo preizkušnje invalidov kakor do sedaj, in sicer za ljubljansko oblast v Ljubljani, za mariborsko oblast pa v Mariboru. Komisija za Maribor naj se sestavi iz mariborske oblasti, in sicer menjaje iz Maribora, Celja in Ptuja (dva obrtnika). Razpravljalo se je zaradi neke dispence prošnje za izdelovanje harmonik. Sklenilo se je, prosilčevu prošnjo priporočati s pridržkom, da ne sme vzeti vajencev v učno razmerje. Razmotrivalo se je o reformi zakona o državnem računovodstvu in je Zveza dala svoje mnenje Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Določilo se je, predlagati ustanovitev dveh tapetniških in sedlarskih zadrug, ker to zahteva večina te stroke. Sedeža zadrug bi bila: Za Maribor, Maribor desni in levi breg in Prevalje v Mariboru, za Ptuj, Ljutomer, Mursko Soboto in Dolnjo Lendavo v Ljutomeru. Končno se je razpravljalo o ustanovitvi obrtniškega denarnega zavoda v Mariboru. Zadeva pride na prihodnji seji v resen pretres. Nato je bila seja zaključena, ki je trajala od 1. do pol 5. ure popoldne.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev za ljubljansko oblast v Ljubljani obvešča svoje člane, da bo v zmislu sklepa združnega občnega zbora z dne 5. februarja 1928. začetkom meseca marca ponovno poslala vsem članom združna navodila glede pomožnega osebja, prijav, odjav, vajencev, pomočniških preizkušenj, nastop učne dobe in oproščenj vajencev itd. Člani se opozarjajo, da ta navodila vsaj enkrat prečitajo in se strogo po njih ravnaajo, da ne bo imela zadruga toliko nepotrebnega dela in stroškov za znamke, ki so povzročeni zaradi površnosti in nepazljivosti članov. Pa tudi v njih lastnem interesu je to, da ne bo treba nepotrebnih povpraševanj in zavlačevanj. Obenem obvešča zadruga svoje člane, da se prične z objavljanim poročila o letošnjem občnem zboru v prihodnji številki «Obrtnega Vestnika».

Občni zbor Zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani se je vršil dne 12. februarja t. l. v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Poročilo načelnika in tajnika, ki se je nanašalo na administrativno delovanje zadruga, se je vzelo na znanje. Navzoči zborovalci so počastili spomin dolgoletnega združnega načelnika g. Val. Urbančiča, na kar se je podalo blagajniško poročilo, ki izkazuje za leto 1927. Din 19.014:35 dohodkov in Din 9.178:50 izdatkov ter Din 9.535:85 združnega

premoženja. Zaradi smrti načelnika g. Val. Urbančiča so se vršile dopolnilne volitve v odbor. Združni odbor je sedaj sledeči: načelnik g. Franc Batjel, tovarnar in mehanik v Ljubljani, podnačelnik g. Franc Vrhovec, kovač v Ljubljani, tajnik g. Ivan Jurkovič, mehanik v Ljubljani, blagajnik g. Franc Batjel. Odborniki gg.: Franc Florjančič, mehanik; Ludovik Baraga, mehanik; Franc Kristan, mehanik; Franc Barič, kovač; Gijuro Besednik, mehanik; Jožef Pintar, kovač; Anton Oblak, kovač, vsi v Ljubljani, in Oton Zemmelrok, mehanik, Glince-Vič. Namestnika sta gg.: Ivan Kopač, mehanik, in Peter Škafar, mehanik, oba v Ljubljani. Preglednika računov gg.: Emerik Tschokert in Franc Bar st., mehanika v Ljubljani. Člani odbora za okolico gg.: Franc Škraba, kovač na Igu, Martin Finc, kovač v Škofljici, in Peter Volčič, kovač v Podsmreki-Dobrova.

Snovanje nove obrtne strokovne zadruga. V Ljubljani se snuje nova strokovna zadruga mesarjev in prekajevalcev, ki bo obsegala območje ljubljanske okolice in sodnega okraja Višnja gora.

Mizarska zadruga za Maribor in okolico. Dne 6. februarja t. l. se je vršila odborova seja mizarske zadruga v združni pisarni. Razpravljalo se je o nekaterih neopravičenostih, ki delajo neopravičeno reklamo po časopisih, da so njihovi izdelki najboljši, dasi sami sploh niso mizarski mojstri. Sklep je bil, da se jih naznani obrtni oblasti. Nadalje se je poročalo, da se je ugodilo prizivu mizarske zadruga proti nekemu obrtniku, ki je prijavil izvrševanje mizarskih del na tvorniški način, pa ni imel vseh potrebnih pogojev. Ker pa imenovani še vedno dela novo pohištvo, se ga bo naznanilo. Rešilo se je nekoliko dopisov sreskih poglavarstev in mestnega magistrata, ki so bili predloženi po mizarski zadrugi zaradi šušmarstva. Nadalje se je poročalo, da je sresko poglavarstvo preklicalo neki izdani obrtni list, ker je zadruga ugotovila, da je prosilec predložil oblastu napačne dokaze usposobljenosti. Poročalo se je, da se je vršila dne 5. februarja t. l. preizkušnja za pomagače. Preizkušnjo so prestali: Anton Jančar, vajenec pri g. mojstru Kolariču, Anton Golob, vajenec pri g. mojstru Golobu, Franc Pepelnik, vajenec pri g. mojstru Korošcu, Franc Sardona, vajenec pri g. mojstru Pušenjaku, Tomaž Pernat, vajenec pri g. mojstru Marušiču. Eden prijavljenec se pa ni podvrgel preizkušnji, ker ni izvršil preizkuševalnega dela. — Končno so se še pretresale nekatere prijave zaradi prestopkov obrtnega reda, ki bodo predložene obrtni oblasti. Sprožila se je tudi misel, naj se sklepa na prihodnji seji glede ogleda Srednje tehniške šole v Ljubljani in drugih večjih podjetij v teku leta 1928.

Razno.

Efektna loterija Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Povodom svoje 25letnice prireja Zveza veliko efektno loterijo z bogatimi dobitki, katerih je 1010. Glavni dobitki so: avtomobil, konj z opremo in vozom, 1 vagon premoga, dinamo, radio-aparat, zlata žepna ura, moško ali žensko kolo, šivalni stroj, 100 m platna, poljska kovačnica, 1 vreča moke, 20 kg masti itd. Cena srečki je 3 Din. — Obrtniki, segajte po njih! Naročajo se pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ulica.

Urarska pomočnica, dobro izveščana, išče mesta za takoj. Ponudbe na Zadrugo urarjev, zlatarjev itd. v Ljubljani.

Podaljšanje roka za izvedbo volitev delavskih zaupnikov. Z ozirom na predlog Delavske zbornice v Ljubljani v zadevi podaljšanja roka za izvedbo volitev delavskih zaupnikov v letošnjem letu, ki je bil določen v zmislu člena 2. Navodil za volitve delavskih in nameštenskih zaupnikov (Uradni list št. 3/3 z dne 9. januarja 1928) za mesec januar, je ministrstvo za socijalno politiko z odlokom Z. R. br. 610/IV z dne 24. januarja 1928 odredilo, da naj Inspekcija dela v Ljubljani v sporazumu z Delavsko zbornico v Ljubljani podaljša za letošnje leto navedeni rok. — Zaradi tega podaljšujem za območje Inspekcije dela v Ljubljani z ozirom na dopis Delavske zbornice št. 267 z dne 8. februarja 1928 rok za izvedbo volitev delavskih zaupnikov za leto 1928. do konca meseca marca 1928. — Šef Inspekcije dela v Ljubljani: Ing. Evgen Baraga s. r.

Lipski velesejem. Pomladanska prireditve lipskega velesejma se vrši letos od 4. do 10. marca. Tudi v okviru letošnje prireditve se vrše najrazličnejše razstave. Natančnejše informacije daje tvrdka Stegu in drug v Ljubljani, ki ima častno zastopstvo lipskih vzorčnih velesejmov.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

DOVOLJUJE POSOJILA NA MENICE IN KREDITE
V TEKOČEM RAČUNU VSEM KREDITA
ZMOŽNIM OSEBAM IN TVRDKAM

L. Mikuš
tvornica dežnikov

Ljubljana
Mestni trg 25
Ustanovljeno 1839.

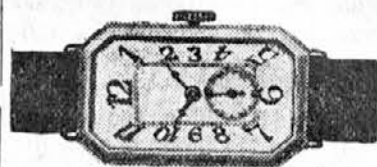
Skrbno izdelovanje!
Največji izbor!
Najnižje cene!
Preobleke!
Popravila!

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenlino, zrcal
in šip. Kompletno opreme za gostilne,
restavracije, hotele, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti.
Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 2478 **LJUBLJANA** Telefon 2478
Dunajska cesta 10

Slavko Rus
urar in draguljar
Ljubljana

Dunajska cesta šte. 9.

Zlatnina, srebrnina, ure, budiljke, predmeti
iz posrebljenega novega srebra (China).

Vsa popravila izvršuje strokovno.

Delniška glavica:
Din 50.000.000.-

Skupne reserve: okrog
Din 10.000.000.-

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta

Podružnice in agencije:

Brežice Celje Črnomelj Gorica Kranj Logatec Maribor Metković Novi Sad Prevalje Ptuj Rakek Sarajevo Slovenj-gradec Trst Split

Brzjavni naslov:
BANKA LJUBLJANA
Telefon št.: 2261, 2413, 2502, 2503
in 2504

Priporočila se za vse
bančne posle

OBRTNA BANKA v Ljubljani

Centrala: Kongresni trg 4. Podružnica: Ljutomer
Telefon št. 2508 Telefon št. 2508

Račun pri poštini hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

Telefon št. 2016.

USTANOVljENO LETA 1889.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedionica)

Ljubljana, Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev. ★ Stanje vložnega denarja nad 1200 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Priznana solidne cene!

Priznana solidne cene!

Vedno zadnje novosti

damskih klobukov

priporočila modni salon

IDA ŠKOF-WANEK naslednici

LJUBLJANA, Pod Trančo šte. 2.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Preoblikovanje in popravila se točno in ceno izvršujejo.

Ph. Mr. R. Sušnik
Lekarna pri „Zlatem jelenu“

Moderno urejena lekarna, zaloga vseh domačih in tujih zdravilnih sredstev, mineralnih voda, obvezil, kirurških in toaletnih predmetov. Zdravniške ordinacije se izvršujejo točno po predpisih. Oblasstveno koncesijonirana oddaja strupov. Poštne pošiljke obratno.

LJUBLJANA, Marijin trg
Telefon šte. 2115.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50. (v lastnem poslopu)

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

UGO GRABER

elektrotehnične potrebščine na veliko
ZAGREB, TRG KRALJA PETRA 4^B

Brzjavke:
ORION ZAGREB
Telefon:
INTERURB. 17-10